31 Οκτωβρίου 2013

Μετάνοια

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Ορθόδοξη πίστη

Φωτό:reddit.com

Υπό του Αρχιμανδρίτου π. Γαβριήλ Διονυσιάτου

Μετάνοια, λέξης σύνθετος, δηλούσα γραμματικός αλλαγή γνώμης και διαθέσεως, θρησκευτικώς δε απόφασιν του ανθρώπου όπως απαρνηθεί τα σφάλματα του προτέρου βίου του και διορθωθεί πνευματικός, ως εμπρέπει εις χριστιανό ποθούντα την ψυχική του σωτηρίαν.

Ή μετάνοια είναι θεοφιλής σκέψις, είναι νεύσις Θεού, είναι υπόδειξης της θείας ευσπλαχνίας προς τον πταίσαντα ανθρωπον, είναι απαραίτητος εις πάντας ανεξαιρέτως, κληρικούς, μοναχούς και λαϊκούς, καθότι πάντες είμεθα αμαρτωλοί κατά την Αγίαν Γραφή την λέγουσα, «τις εστίν ‘Ανθρωπος ος ζήσετε και ουχ αμαρτήσει, καν μία ήμερα η ή ζωή αυτού;».

Είναι δε και μεγάλη ευεργεσία και δωρεά προς τον αμαρτωλό ανθρωπον, χαρίζουσα αύτω το δυσβάστακτο χρέος, την βαρύτατη οφειλή προς τον ευεργέτη πολυεύσπλαγχνον Θεόν. Καρπός της θεοφιλούς μετανοίας, είναι ή Ιερά Εξομολόγησης, το μέγα μυστήριον της αγάπης του Δημιουργού Θεού, προς το

ασθενές πλάσμα του. Για αυτής εξιλεούμεθα προς τον ευεργέτη Θεόν, λαμβάνομε την αφεσιν των αμαρτιών μας και χάριτι Θεία απεκδυόμεθα τον παλαιόν ανθρωπον, ανακτώμεν την προτέρα πνευματικήν κατάστασιν και εισερχόμεθα εις την κατά Χριστόν «νέαν και καινήν Πολιτείαν». Το μυστήριον τούτο, είναι το τελευταίον των τεσσάρων μεγάλων μυστηρίων της Εκκλησίας, άνευ των οποίων δεν λογίζεται πνευματικός τέλειος, ό ορθόδοξος χριστιανός.

Τα τέσσερα ταύτα και απαραίτητα μυστήρια είναι, πρώτον το Βάπτισμα, το οποίο μας δίδει την ιδιότητα του Χριστιανού, δεύτερον το Χρίσμα η Αγιον Μύρον , το οποίον μας δίδει την δωρεάν του Αγίου Πνεύματος, σφράγιζαν συνάμα την ταυτότητα μας ως χριστιανών, εξ ου και ό επιχρίων ιερεύς λέγει, «σφραγίς δωρεάς Πνεύματος Αγίου – Αμήν». Τρίτον είναι ή Αγία Κοινωνία, ήτοι ή μετάληψις του Σώματος και Αίματος του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, ήτις λέγεται και «άρτος της ζωής» καθότι δια αυτού διατηρείται εις την πνευματικήν ζωήν ή ψυχή μας. Και τέταρτον μυστήριον είναι ή Ιερά Εξομολόγησης, ή οποία μας καθαρίζει παντός ρύπου και μολύνσεως ψυχικής και μας καθιστά άξιους της μεταλήψεως των αχράντων μυστηρίων και της πνευματικής ενώσεως με τον Πλάστη μας Θεόν.

Το τελευταίον τούτο μυστήριον έχει παρά Θεού ακαταμάχητο καθαρτική δύναμιν, λαμπρύνει την ψυχήν μας, μας καθιστά γρήγορους προς απάντησιν του νυμφίου Χριστού, μας χαρίζει το ειδικό ένδυμα, Ίνα εισέλθωμεν εις τον γάμο του Αρνιού, ήτοι εις την Θείαν Κοινωνίαν, το δε κυριότερο πάντων, συγχωρούνται δια αυτού και εξαλείφονται όλαι αί αμαρτίαι μας. Προς πίστωσιν του τελευταίου τούτου Θείου ευεργετήματος προς τον ταλαίπωρο ανθρωπον και χάριν των απλούστερων αδελφών θα παραθέσω ώδε δύο γεγονότα, ‘ατινα οί οφθαλμοί μου ειδον και αί χείρες μου ψηλάφισαν, ως λέγει το ιερόν Εύαγγέλιον.

Κατ’ Οκτώβριο του 1913, ό τότε επιτελάρχης του στρατού μας, στρατηγός Βίκτωρ Δουσμάνης, μας έστειλε συνοδεία δύο στρατιωτών ένα ανεψιό του ψυχοπαθή, Ιωάννη, ονόματι και επιστολή εν η ανέφερε «ότι ό εν λόγω εισαχθείς και

παραμείνας επί έτος εϊς το ψυχιατρείων της ιδιαιτέρας πατρίδος του Κερκύρας, ουδεμία βελτίωση ή θεραπεία είδε, έφ’ ω συστήσει και των ιατρών τον στέλλομε εις τα αγία μέρη σας ίνα τον λυπηθεί ό Πανάγαθος Θεός και τον απαλλάξει της επήρειας του Σατανά, καθότι επείσθημεν όλοι ότι μόνο ή Χάρις του Θεού δύναται να τον θεραπεύσει».

Ήμουν τότε, ως νεόκουρος μοναχός, εις την υπηρεσία του γέροντος και απλοϊκού Ηγουμένου, όστις καίτοι νέον την ηλικία με εσυμβουλεύετο εϊς τα διοικητικά του καθήκοντα και με ρώτησε αν πρέπει να βαστήξωμεν τον ψυχοπαθή αυτόν νέον. Απαραιτήτως του είπον και ανενδοίαστος πρέπει να τον βαστήξομε και να κάμνωμεν ότι πνευματικός επιβάλλει ή χριστιανική αγάπη, αλλά και διότι ό στρατηγός θείος του είναι ό δεύτερος συντελεστής της απελευθερώσεως μας εκ του Τούρκικου ζυγού μετά τον βασιλέα Κωνσταντίνο. Τον κρατήσαμε, εγκλείσαντες αυτόν σε ασφαλές δωμάτιο εις τον ξενώνα της Μονής, διότι είχε τάσι αυτοκτονίας, ως μας ειπον οι συνοδοί του στρατιώτες αλλ’ είχε και το καλόν να μη επιτίθεται εις τους ανθρώπους, ιδία δε προς τους Ιερείς, πού τον διάβαζαν ήτο ήρεμος και ευπειθής.

Σε ερώτηση μου δε, γιατί τόσον τους σέβεται, μου απήντησε διότι φορούν την ποδιά αύτη με τις φούντες, εννόων το Ιερόν Επιτραχήλιο. Το μόνο ενοχλητικό του ελάττωμα ητο να λέγει προς ενίους αδελφούς καταλεπτώς με δαιμονική ενέργεια τα αμαρτήματα των, προδήλως τα ανεξομολόγητα

Βοηθός εις τον ξενώνα, ήτοι παραρχοντάρης, ως ονομάζεται εις το Αγιον Όρος, ήτο νέος μοναχός συνομήλιξ μου, Ηπειρώτης την καταγωγή , αλλ’ επί έτη υπάλληλος εις ξενοδοχείο των Αθηνών, τεταγμένος προς τοις ‘αλλοις να υπηρέτη και τον εν λόγω ψυχοπαθή.

Οσάκις, όμως. μετέβαινε παρ’ αύτω, του ανέφερε συνεργία του εν αύτω δαιμονίου,

όλα του τα ηθικά παραπτώματα καταλεπτώς, έφ’ ω και μίαν πρωίαν ελθών εις το Ηγουμενείων με παρακαλεί, να ειπώ του Γέροντος να τον απαλλάξει της τοιαύτης υπηρεσίας προς τον ασθενή, διότι τον ρεζίλευε, ως μας είπεν, με τάς αποκάλυψες του. Θεία νεύσει τον ρώτησα τότε, «μήπως δεν εξομολογηθείς πάτερ» και εις απάντησιν του ότι ντρέπεται να ειπεί, τον προέτρεψα αδελφικός και επιμόνως να υπάγει εις τον πνευματικόν παπά Νεόφυτο, εις την Νέαν Σκήτη και του εξομολογηθεί ειλικρινώς.

Με ήκουσε ευτυχώς και προς το εσπέρας έπιστρέψας μοί ανήγγειλε περιχαρής, ότι εξομολογηθεί και ξαλάφρωσε, ομού δε ανήλθομεν εις τον ξενώνα και μετέβημεν εις τον ασθενή. Μόλις μας είδεν ούτος από το παράθυρο του δωματίου του ήρχισε να απειλή τον αδελφόν, ότι θα του τα ψάλει πάλιν και να αρχίσει από το εξώφυλλο ως έλεγε, αλλ’ αμέσως εξηγριώθη και εμβλέψας προς τάς ανοικτάς παλάμες του ήρχισε να φωνάζει και να υβρίζει” «ποιος τα έσβησε, ποιος ‘ατιμος τα απάλειψε και δεν βλέπω τίποτε, τι κακό που μ’ έκανε;» και αλλά πολλά.

Ημείς κατ’ αρχήν μείναμε ‘αναυδοι, οτε δε συνήλθομεν εκ ταύτης, κατάπληκτοι δια την δύναμιν της Ιεράς Εξομολογήσεως, μετά δακρύων σταυροκοπούμενοι δοξάζαμε τον Πανάγαθο Θεόν τον δίδοντα τοιαύτην σωστική χαράν τοις δούλοις Του.

Το γεγονός τούτο μας ενεθύμισεν, όσα γράφει ό ‘Αγιος Ιωάννης εις το βιβλίον του «Κλίμαξ» περί του ληστού, του εξομολογηθέντος εν μέσω της Εκκλησίας εις επήκοον πάντων κατ’ έπιταγην του Ηγουμένου και έβλεπε κατ’ αυτό, εις εκ των ενάρετων αδελφών ότι παρά τω εξομολογούμενο ληστή ύστατο ‘αγγελος Κυρίου με ανοικτή βίβλο εις τάς χείρας και μόλις ό ληστής εξεφώνει την αμαρτίαν ό ‘αγγελος την έσβηνε από το βιβλίον. Αυτό είναι ή πρώτη απόδειξης εκ της δαιμονοκρατίας του εν λόγω ψυχοπαθούς νέου.

Ή δευτέρα είναι ή εξής: Την παραμονή της εορτής των Αγίων Αρχαγγέλων Μιχαήλ και Γαβριήλ, καλέσας με ό αείμνηστος γέρων Ηγούμενος, μου είπε να προσλάβω

και έτερον αδελφόν και να κατεβάσω τον ασθενή εις την εκκλησίαν κατά την αγρυπνία. Τον φέραμε τοποθετήσαντες αυτόν εϊς αρχαρικά στασίδια, εν μέσω ημών. Καθ' όλη την αγρυπνία ψιθύριζε ασυνάρτητα και ενίοτε μούγκριζε, αλλά τον καθησυχάζαμε. Κατά την ψαλμωδία του δοξαστικού «Όπου επισκίαση ή χάρις σου Αρχάγγελε εκείθεν του διαβόλου διώκεται ή δύναμις», τότε αστραπιαίος διέφυγε εκ μέσου ημών και δια της μικράς πύλης της Λιτής, από την οποίαν ουδέποτε διήλθε, διηυθύνθη προς την ύπερθεν της θαλάσσης πτέρυγα της Μονής.

Τούτο αναστάτωσε όλον το Εκκλησίασμα, διεκόπη ή ψαλμωδία και όλοι τρέξαμε κοντά του, ίνα προλάβωμεν το αποφευκτέον, αλλ' ω των θαυμάσιων σας 'Αγιοι Αρχάγγελοι, εκεί εις την μικράν στοά «καμάρα», την προς τον εν λόγω εξώστη άγουσα, οπού ένθεν και ένθεν είναι ιστορημένοι εις ολόσωμο τοιχογραφία οί Αγιοι Αρχάγγελοι, ύστατο καθηλωμένος όρθιος ο εν λόγω και εις την αγωνιώδη ερώτηση μας, «τι έπαθες Γιάννη», «δεν έπαθα τίποτα», απήντησε, «οί Αγιοι Αρχάγγελοι με έκαμαν καλά, ξαλάφρωσα, δεν έχω τίποτε, πάμε στην Εκκλησίαν». Επανήλθαμε στον ναό, παρέμεινε ήσυχος έως τέλους του Όρθρου και εις την Λειτουργία ομοίως και μεθ' ημέρας, δια του πλοίου της γραμμής επέστρεψε καλώς έχων εϊς Αθήνας, οπόθεν ελάβομεν ευχαριστήριο επιστολή του επιτελάρχου στρατηγού.

Ταύτα νομίζω ότι αρκούν να πείσουν και τον πλέον δύσπιστο περί της δυνάμεως τής Ιεράς Εξομολογήσεως.

Επανερχόμενος εϊς το θέμα τής Μετανοίας λέγω και αύθις ότι είναι κλίσης Θεού προς τον ανθρωπον. Ό ουράνιος Πατήρ, εν τη απείρω αγάπη Του αναζητεί τον καθένα μας, ως ποτέ τον Πρωτόπλαστων εν τω Παραδείσω, «Αδάμ που ει», Ανθρωπε μου πιστέ που είσαι, που ευρίσκεσαι πνευματικός;

Και ημείς εν τη απονιά μας, αντί να προστρέξωμεν εις την σωτήριον κλήσιν, των εντολών Του, εις την φωνή τής Εκκλησίας μας, εις τάς νύξεις τής συνειδήσεως μας, καταφεύγομε εις σοφιστείας, εις προφάσεις και ενώ δια το θνητό σώμα μας καταβάλλομε προσπάθεια εξικνουμένην μέχρις ανεπίτρεπτου φιλαυτίας και καταξοδευόμεθα εις ιατρούς, λουτρά, εγχειρήσεις κ.λπ. δια την Αθάνατον ψυχήν μας ης ουκ εστίν αντάξιος ό κόσμος ως λέγει το ιερόν Ευαγγέλιον, ολιγωρούμε και δεν προστρέχομε εις το σωτήριον λουτρό τής Μετανοίας, ίνα λάβωμεν εντελώς δωρεάν την ψυχική υγεία.

Κατά την Μεγάλην Τεσσαρακοστή Ακούομεν εν τη Εκκλησία ψαλλόμενη την αυτοκριτική του μετανοούντος ανθρώπου:

«Ψυχή μου, ψυχή μου, ανάστα τι καθεύδεις; Το τέλος εγγίζει και μέλλεις θορυβείστε, ανάνηψαν ουν, ινα φείσηταί σου Χριστός ό θεός ό πανταχού παρών και τα πάντα πληρών».

Αυτή την ανάνηψιν εύχομαι από ψυχής εις πάντας τους αγαπητούς εν Χριστώ αδελφούς, κληρικούς, μοναχούς και λαϊκούς, ίνα δια τής μετανοίας εξιλεώσωμεν την δικαιοσύνην Του και επιτύχωμεν το έλεός Του, όπερ κατανικάτε κρίσεως κατά τον προφήτη και Ίνα συναισθανόμενοι την αμαρτωλότητά μας, είπωμεν μετ’ αυτού και ημείς:

«Εάν ανομίας παρατήρησης, Κύριε, Κύριε, τις υποστήσεται; Αφες ημίν Κύριε, σώσον ημάς δωρεάν ότι παρά Σοι ό ιλασμός εστίν. Αμήν».

Πηγή:1myblog.pblogs.gr